

[Ømann.]

vikle dette samarbejde, hvor det er naturligt og hensigtsmæssigt — altså efter hr. Stetters formening — og det, der viste, hvor langt hr. Stetter ville gå, var tilføjelsen om, at det eneste forbehold, han tog, var, at militæret stadig væk skulle sortere under NATO. Se, det er jo en integrations- og harmoniseringsvilje, så det batter, og han hilste med begejstring dette storstilede, men krævende arbejde, og så forudså han et frygtløst kontinent; jeg vil nu nok tro, at hr. Stetter mente et kontinent uden frygt.

Men statsministerens tale var helt anderledes: det drejer sig om handel, dette her, det drejer sig om told, det drejer sig om landbrugsordning og så ikke mere. Jeg må for øvrigt konstatere, at statsministerens tale i går var mild, der var ingen hårdt formulerede trusler, men snarere en stille bøn om hjælp til at klare nogle valutavanskeligheder, nogle restproblemer. Men hvad integration og harmonisering angår, så var der efter statsministerens udsagn ingen farer og ingen vilje; at handelspolitik kunne udvikle sig til fælles udenrigs- og militærpolitik, var i hvert fald usandsynligt. Europas forenede stater var en fjern drøm; det vil jeg nu også tro, hvis det skal realiseres på EF's præmisser.

Markedsministeren supplerede: skatte- og fordelingspolitikken er national; det havde han om ikke fået brev på, så dog et nik på. Men samtidig er der jo fra dansk side skrevet under på første fase og på hensigtserklæringen om anden og tredje fase for denne monetære og valutariske union. Jeg tror, det er svært for befolkningen at få dette til at rime; der må være noget uldent. Statsministeren sagde også i går, at han gik ud fra, at social fordelingspolitik og skattepolitik var noget, som vi skulle bestemme herhjemme, det var et nationalt anliggende.

Ja men hvad er det for en snak, der har været om, at momsens skulle bevæge sig inden for et bestemt område? Hvad er det for en snak, der har været om, at momsens skulle udskrives på nogenlunde samme grundlag? Hvad er det for en snak, der har været om selskabsskat og udbytteskat? Og er der nogen, der tror, at punktafgifterne kan holdes afvigende i betydelig grad, når der skal være fri passage af varer over den danske grænse sydpå? Det er en urealisabel

tanke. Jeg ved godt, at der er givet respit; det har man puttet i en sæk, og det bliver taget op meget kort tid efter, hvis det ved et tilfælde skulle blive ja.

Men uanset disse hensigtstilkendegivelser af modsat karakter fra statsministerens og hr. Stetters side er dette ikke afgørende. For det afgørende er, at har vi sagt ja, så er vi på vognen, så kan vi ikke melde os ud, så kan vi ikke lade være med at sige både a, b og c. Jeg tænker ikke her på jura, jeg tænker ikke her på, at man tåbeligt har sagt, det er en evig traktat, men jeg tænker på de faktiske økonomiske bindinger, som jo straks etableres, og som hurtigt vil blive meget, meget vanskelige at bryde.

Jeg har tit tænkt på dette problem: hvordan har tilhængerne egentlig tænkt sig at effektuere en beslutning om et nej til noget, som er væsentligt for EF, men som vi her i landet og her i det danske folketing har sagt nej til? Hvordan kommer vi videre, når man rent faktisk ikke kan komme ud af samarbejdet uden uhyre vanskeligheder? Hvad gør man så, hvad sker der så? Kører fællesmarkedet så bare videre, medens vi bryder de hellige principper i fællesmarkedet, eller hvad sker der? Der sker det, at man taler sig til rette, at man taler Danmark til rette.

Jeg mener derfor, det afgørende skel, når der skal sættes et ja eller et nej den 2. oktober, er dette: er man ægte tilhænger, vil man integration, vil man harmonisering med hud og hår, så er det et ja. Det er i og for sig et standpunkt, man kan forstå, for hvad er meningen med noget, der er fælles, hvis der ikke er noget, man er fælles om? Skal det virke, og skal det virke i den retning, som de ægte tilhængere vil, så skal der integration og harmonisering til, det er helt logisk, heri har Kommissionen ret, og heri har de meget stærke Europafortalere i Bruxelles jo ganske ret. Men vil man bevare selvbestemmelsesretten i Danmark, i dette folkeeting, så er det et nej. Det er jo i virkeligheden her, skellet går. De ægte tilhængere er efterhånden lidt vanskelige at finde, de er få, de er i hvert fald vanskelige at finde for mig, fordi de færdes i andre kredse.

Moses Olsen: Fra denne talerstol har jeg jo allerede mere end én gang udtalt, at forhandlingsresultaterne for Grønlands ved-